

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки і управління
Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки і управління

Віталій КАРПЕНКО

Підпис

23

січня

2024р.

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна **Фінанси**

Освітньо-професійна програма **Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Форкун Ірина Валеріївна
Профайл викладача	https://fbss.khmnu.edu.ua/forkun-iryna-valeriyivna/
Е-mail викладача(ів)	ivforkun@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=827
Навчальний рік	2023-2024
Консультації	Очні: вівторок, 6-та пара, 4-101 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю (Zoom. ID: 294 221 4988 Passcode: 123456)

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю		
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Семінарські заняття			Самостійна робота, в т.ч. ІРС	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття						
О	Д	1	2	5	150	72	36		36		78				+	
О	З	1	2	5	150	12	6		6		138				+	

Анотація дисципліни

Дисципліна «Фінанси» є однією із обов'язкових дисциплін професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Пререквізити – Політична економія та громадянське суспільство, Правознавство, Вища та прикладна математика

Кореквізити – Податкова система, Фінанси підприємств, Банківська система, Соціальне страхування, Бюджетна система та казначейське обслуговування бюджетів, Фінансовий ринок, Комплексна курсова робота, Фондовий ринок, Інформаційні системи і технології у фінансах

Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро-, мікро- та міжнародному рівнях, визначення їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань щодо формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої ланки фінансової системи держави в контексті реалізації її фінансової політики.

Завданням дисципліни: надати здобувачам знання щодо змістового наповнення, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці та правильне розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємництва та домогосподарств, розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової

роботи; показати роль фінансів та можливі напрями їх впливу на суспільний прогрес в контексті розвитку ринкових відносин; визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дієвих важелів реалізації внутрішньої і зовнішньої фінансової політики держави

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло використовувати понятійний апарат та застосовувати знання у практичних ситуаціях; розуміти особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури; проводити діагностику стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, страхування), застосовувати знання законодавства у сфері фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку, підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття *	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Годин	Література
1	2	3	4	5	6
1	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів. Генезис і еволюція фінансів	Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів. Генезис і еволюція фінансів	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1.	4	[1, с. 8-44; 2, с. 5-14; 3, с. 9-28; 4, с. 22-37; 5, с. 8-14]
2	Фінансова система	Фінансова система	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2. Підготовка до практичного заняття.	4	[2, с. 15-25; 3, с. 29-38, 54-64; 4, с. 38-68; 5, с. 8-14; 14]
3	Фінансова політика та механізм її реалізації	Фінансова політика та механізм її реалізації	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3. Підготовка до практичного заняття.	4	[2, с. 15-25; 3, с. 29-38, 54-64; 4, с. 38-68; 5, с. 8-14; 14]
4	Фінансова політика та механізм її реалізації	Фінансова політика та механізм її реалізації	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3. Підготовка до практичного заняття, підготовка до тестування.	5	[2, с. 15-25; 3, с. 29-38, 54-64; 4, с. 38-68; 5, с. 8-14; 14]
5	Податки і податкова система	Податки і податкова система	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач.	4	[1, с. 66-81; 2, с. 26-35; 3, с. 65-75; 4, с. 290-335; 5, с. 92-121; 15; 18]
6	Бюджет і бюджетна система	Бюджет і бюджетна система	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, підготовка до тестування.	5	[1, с. 82-103; 2, с. 36-48; 3, с. 76-91; 4, с. 109-170; 5, с. 198-133; 6; 7;]
7	Бюджетний дефіцит та його фінансування	Бюджетний дефіцит та його фінансування	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач.	4	[1, с. 104-114; 3, с. 92-103; 4, с. 171-220; 5, с. 194-207; 6;]
8	Державний кредит і державний борг	Державний кредит і державний борг	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач.	4	[1, с. 115-133; 3, с. 105-113; 4, с. 221-256; 6;]
9	Місцеві фінанси	Місцеві фінанси	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, підготовка до тестування.	5	[1, с. 134-152; 3, с. 115-124; 4, с. 257-289; 6; 25]

10	Цільові фонди	Цільові фонди	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач.	4	[1, с. 153-171; 2, с. 49-64; 3, с. 125-134; 4, с. 358-456; 5, с. 122-137; 6; 7; 17; 24]
11	Фінанси суб'єктів господарювання	Фінанси суб'єктів господарювання	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, підготовка до тестування.	5	[1, с. 172-191, 247-256; 2, с. 65-113; 3, с. 135-141, 190-199; 4, с. 457-528; 5, с. 33-91; 7; 8; 10; 13; 16; 18-23; 33; 34]
12	Фінанси домогосподарств	Фінанси домогосподарств	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач.	4	[1, с. 192-208; 3, с. 143-148; 4, с. 529-594; 5, с. 15-32; 23]
13	Страховання і страховий ринок	Страховання і страховий ринок	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т12. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач.	4	[1, с. 209-236; 2, с. 140-151; 3, с. 150-158; 5, с. 208-220; 30]
14	Фінансовий ринок	Фінансовий ринок	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т13. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач, підготовка до тестування.	5	[1, с. 237-246; 2, с. 152-187; 3, с. 159-168; 4, с. 595-664; 5, с. 221-243; 29; 31]
15	Міжнародні фінанси	Міжнародні фінанси	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т14. Підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 257-276; 2, с. 188-203, 212-222; 4, с. 665-696; 9;]
16	Фінансова безпека держави	Фінансова безпека держави	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т15. Підготовка до практичного заняття та розв'язування задач.	4	[1, с. 277-285; 3, с. 179-188; 4, с. 82-108; 27]
17	Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т16. Підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 286-315; 3, с. 223-232; 4, с. 697-720;]
18	Фінанси Європейського Союзу	Фінанси Європейського Союзу	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т17. Підготовка до практичного заняття.	5	[1, с. 316-344; 3, с. 233-243; 11; 12; 32]

Примітка: *- Практичні заняття плануються по 2 год.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normativni-dokumenty/polozhennya/pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. Термін виконання практичних завдань та кейсів на практичному занятті вважається своєчасним, якщо здобувач виконав їх на наступному занятті після отримання завдання. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «[Положення](#)», сторінка – «[Положення про організацію освітньої діяльності](#)»).

Здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватися як для роботи в системі Moodle, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання практичних занять.

Під час роботи над практичними завданнями студент має дотримуватися політики доброчесності, яка викладена у Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету (<https://vzia.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). У разі виявлення плагіату здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Вагові коефіцієнти залежать від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом вирішення практичних завдань. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати практичні завдання.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна робота					Семестровий контроль (іспит)
усне опитування, розв'язування практичних завдань (обов'язковий мінімум оцінок – 8)	Тестовий контроль:					Підсумковий контрольний захід
T 1-17	T 1-4	T 5-6	T 7-9	T 10-11	T 12-14	1
ВК: 0,4	0,2					0,4

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота		Семестровий контроль (Іспит)
Тестовий контроль		Контрольна робота		
1	2	Якість виконання	Оцінка за захист	Підсумковий контрольний захід
ВК: 0,2		ВК: 0,2	ВК: 0,1	0,5

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом (може бути інший варіант). Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, подана у нижченаведеній таблиці.

Відповідність набраних балів за тестове завдання вітчизняній оцінці

Сума балів за тестове завдання	1–10	11–12	13–15	17-20
Оцінка	2	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин (для закритої форми тестів – по одній хвилині на кожне завдання). Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 20 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі в модульному середовищі MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Оцінювання підсумкового контрольного заходу

Підсумковий контрольний захід включає два теоретичних питання, практичне завдання та тести. Оцінювання результатів підсумкового контрольного заходу здійснюється за чотирибальною шкалою із таким розподілом балів:

Сума балів за завдання:	
Теоретичне питання 1	0-1,0
Теоретичне питання 2	0-1,0
Практичне завдання	0-2,0
Тести	0-1,0
Оцінка за 4-бальною шкалою	2-5

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією. Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	
D	3,25-3,74	3	
E	3,00-3,24	3	
FX	2,00-2,99	2	Незараховано Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.
F	0,00-1,99	2	

Підсумкова семестрова оцінка виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «задовільно, добре, відмінно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Зміст, об'єкт та предмет фінансової науки. Загальнонаукові та спеціальні функції фінансової науки.
2. Історичні та економічні передумови виникнення фінансів.
3. Історія української фінансової думки.
4. Необхідність, сутність, суспільне призначення та роль фінансів у ринковій економіці.
5. Функції фінансів, їх зміст, об'єкти та суб'єкти. Взаємозв'язок контрольної та розподільчої функцій фінансів.
6. Принципи організації фінансів.
7. Поняття фінансової системи та підходи до її структурної побудови. Принципи організації фінансової системи України.
8. Внутрішня будова фінансової системи, характеристика її сфер та ланок.
9. Організаційна структура фінансової системи (інституційно-функціональна).
10. Вплив фінансової системи на темпи та пропорції розвитку національної економіки, проблеми та перспективи.
11. Фінансова політика на різних історичних етапах розвитку державності. Класифікація видів і типів фінансової політики.
12. Зміст та значення фінансової політики як складової частини економічної політики держави.
13. Складові державної фінансової політики та їх характеристика. Фінансова стратегія і фінансова тактика.
14. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики. Складові елементи фінансового механізму та їх характеристика.
15. Організаційно-правове забезпечення реалізації фінансової політики.
16. Фінансове планування: сутність, мета, завдання, об'єкт, суб'єкти, результат.
17. Види фінансових планів та методи фінансового планування.
18. Економічна сутність «управління фінансами», об'єкти та суб'єкти управління. Стратегічне та оперативне управління фінансами.
19. Фінансові органи та фінансові інститути в системі управління фінансами в Україні, їх функціональні повноваження та правова база регулювання.

20. Верховна Рада України в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
21. Рахункова палата в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
22. Президент України в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
23. Кабінет Міністрів України в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
24. Міністерство фінансів України, функціональні повноваження та правова база регулювання.
25. Державна казначейська служба України в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
26. Державна митна служба України в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
27. Державна податкова служба України в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
28. Державна аудиторська служба України в системі управління фінансами, функціональні повноваження та правова база регулювання.
29. Економічна сутність «фінансового контролю», мета, завдання, об'єкт та суб'єкти фінансового контролю. Принципи фінансового контролю.
30. Класифікація видів, форм та методів фінансового контролю. Шляхи підвищення дієвості фінансового контролю.
31. Економічна сутність «фінансового права», об'єкти та суб'єкти фінансових правовідносин.
32. Джерела фінансового права та їх класифікація. Система фінансового права, загальний та особливі блоки фінансово-правових норм.
33. Економічна сутність податків, характерні особливості та призначення.
34. Функції податків і принципи оподаткування. Елементи механізму оподаткування.
35. Класифікація податків. Види податкових ставок. Податкові пільги.
36. Податкова політика як складова фінансової політики держави, її зміст.
37. Інструменти податкової політики держави. Пріоритетні завдання та напрями податкової політики.
38. Сутність та призначення бюджету. Бюджетні відносини, їх зміст та специфіка.
39. Функції бюджету як фінансової категорії.
40. Зміст та складові бюджетної політики (бюджетна стратегія й тактика), завдання та напрями її реалізації.
41. Сутність та складові механізму реалізації бюджетної політики.
42. Бюджетна система України. Сутність і характеристика складових бюджетної системи України.
43. Принципи бюджетної системи України та їх характеристика.
44. Економічний зміст і стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу
45. Розпорядники бюджетних коштів, їх рівні.
46. Доходи і видатки державного бюджету.
47. Бюджетна класифікація, її організаційне та юридичне значення, складові.
48. Поняття стану бюджетного фонду та дефіциту бюджету.
49. Показники стану бюджету як фінансового плану держави.
50. Сутність бюджетного дефіциту. Об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення бюджетного дефіциту.
51. Класифікація бюджетного дефіциту за різними ознаками.
52. Визначення рівня бюджетного дефіциту. Наслідки бюджетного дефіциту.
53. Джерела фінансування дефіциту бюджету, їх класифікація та мета.
54. Методи обмеження та шляхи скорочення дефіциту бюджету.
55. Суть державного кредиту, його об'єктивна необхідність та роль.
56. Функції державного кредиту. Форми державного кредиту.
57. Облігації та казначейські зобов'язання як види державних цінних паперів, якими оформлені державні позики в Україні.
58. Джерела погашення державних позик.
59. Сутність та класифікація державного боргу, його види.
60. Причини і наслідки зростання державного боргу. Джерела погашення державного боргу.
61. Зміст управління державним боргом та типи боргової політики.
62. Стратегія і тактика управління державним боргом.
63. Методи управління державним боргом.
64. Суб'єкти управління державним кредитом та державним боргом
65. Сутність, функції, принципи організації місцевих фінансів.
66. Територіальні громади та органи місцевого самоврядування, їх повноваження.
67. Європейська хартія місцевого самоврядування.
68. Конституційні і законодавчі межі функціонування системи місцевих фінансів України.
69. Місцеві фінансові інститути.

70. Склад доходів і видатків місцевих бюджетів.
71. Міжбюджетні відносини, їх зміст, види та механізм регулювання.
72. Цільові фонди органів місцевого самоврядування.
73. Комунальний кредит. Місцеві позики.
74. Бюджетна децентралізація та її вплив на фінансове забезпечення територіальних громад.
75. Державні цільові фонди: сутність, призначення та роль у соціально-економічних процесах.
76. Класифікація державних цільових фондів.
77. Соціальна політика, об'єкти, суб'єкти, принципи та напрями реалізації.
78. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
79. Пенсійна система України, модель та характеристика складових.
80. Пенсійний фонд України, його призначення та роль в реалізації державної політики з питань пенсійного забезпечення та загальнообов'язкового державного соціального страхування.
81. Сутність та значення економічних позабюджетних фондів, їх вплив на соціально-економічні процеси в державі.
82. Фонд державного майна України, функції та завдання діяльності.
83. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, функції та завдання діяльності.
84. Регіональний фонд підтримки підприємництва, функції та завдання діяльності.
85. Поняття фінансів суб'єктів господарювання, їх зміст, функції, принципи та сфери застосування.
86. Функції фінансів підприємств. Принципи організації фінансів підприємств.
87. Класифікація суб'єктів господарювання.
88. Фінансові ресурси підприємств: джерела формування та напрями використання.
89. Доходи, витрати, фінансові результати суб'єктів господарювання.
90. Сутність «фінансового менеджменту», його об'єкт та суб'єкт.
91. Інформаційна база фінансового менеджменту.
92. Сутність фінансів домогосподарств та їх функції.
93. Бюджет домогосподарства, його структура.
94. Фінансовий стан домогосподарства, показники його оцінки.
95. Фінансова безпека домогосподарств.
96. Об'єктивна необхідність, сутність та джерела забезпечення страхового захисту.
97. Сутність ризику, його характеристики та особливості вимірювання. Класифікація ризиків.
98. Страховий захист та його ознаки. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту: вид, джерела формування, форми резервів, принципи функціонування.
99. Економічна природа, сутність, загальні засади організації страхування.
100. Об'єкти страхування (особисте страхування, майнове страхування, страхування відповідальності).
101. Функції та принципи страхування.
102. Страховий ризик і страховий випадок. Договір страхування та система страхової відповідальності.
103. Співстрахування та перестрахування.
104. Сутність страхового ринку та його організаційна структура. Суб'єкти страхового ринку.
105. Сутність фінансового ринку і його роль у ринковій економіці. Функції фінансового ринку.
106. Класифікація та сегментація фінансового ринку.
107. Цінні папери та їх класифікація.
108. Професійні учасники на фінансовому ринку. Види професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках.
109. Правові основи та державне регулювання фінансового ринку, його мета на напрямки.
110. Сутність та функціональне призначення міжнародних фінансів.
111. Фактори впливу на склад і структуру міжнародних фінансових потоків. Функції міжнародних фінансів.
112. Сутність фінансової глобалізації, її місце в сучасних реаліях розвитку світового господарства. Причинами фінансової глобалізації ринків.
113. Сутність, функції та характерні риси світового фінансового ринку. Структура світового фінансового ринку.
114. Міжнародний валютний ринок.
115. Міжнародний ринок похідних фінансових інструментів. Міжнародний ринок капіталів.
116. Організація Об'єднаних Націй (ООН) як об'єднання світової спільноти, склад та напрями діяльності.
117. Європейський Союз (ЄС), склад та напрями діяльності.
118. Міжнародний валютний фонд (МВФ), напрями діяльності.
119. Група Світового банку (СБ), напрями діяльності.
120. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), напрями діяльності..
121. Міжнародна асоціація розвитку (МАР), напрями діяльності..
122. Багатостороння агенція з гарантій інвестицій (БАГІ), напрями діяльності..
123. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), напрями діяльності..
124. Світові фінансові центри та офшорні банківські центри, напрями діяльності..
125. Сутність, офшорних банківських центрів, причини привабливості для іноземних та місцевих суб'єктів господарювання, мета створення.

126. Сутність та об'єкти операцій на ринках золота. Класифікація та особливості функціонування ринку золота.
127. Місце і роль фінансової безпеки в системі економічної безпеки.
128. Принципи забезпечення фінансової безпеки. Об'єкти і суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави.
129. Складові та рівні фінансової безпеки.
130. Оцінка рівня фінансової безпеки. Індикатори оцінки рівня фінансової безпеки.
131. Загрози фінансової безпеки та їх класифікація.
132. Напрями фінансової політики держави в контексті забезпечення фінансової безпеки.
133. Типи моделей фінансових систем за рівнем централізації ВВП та їх характеристика.
134. Моделі держав загального добробуту та соціальної держави.
135. Фінансова система США: структура, бюджетна політика, бюджетний процес, особливості формування та використання бюджету.
136. Фінансова система ФРН: структура, бюджетна політика, бюджетний процес, особливості формування та використання бюджету.
137. Фінансова система Великобританії: структура, бюджетна політика, бюджетний процес, особливості формування та використання бюджету.
138. Фінансова система Франції: структура, бюджетна політика, бюджетний процес, особливості формування та використання бюджету.
139. Фінансова система Японії: структура, бюджетна політика, бюджетний процес, особливості формування та використання бюджету.
140. Фінансова система Китаю: структура, бюджетна політика, бюджетний процес, особливості формування та використання бюджету.
141. Загальна характеристика фінансів Скандинавських країн.
142. Основне призначення ЄС, його склад та етапи розширення.
143. Базові положення Маастрихтської угоди. Критерії валютно-фінансової конвергенції.
144. Особливості організації фінансів ЄС. Керівні органи ЄС.
145. Бюджет Європейського Союзу, бюджетна стратегія та бюджетний процес.
146. Принципи формування і особливості використання бюджету ЄС.
147. Основні завдання бюджету ЄС. Доходи і видатки бюджету ЄС.
148. Бюджетний процес в ЄС. Напрями бюджетної стратегії ЄС.
149. Гармонізація та уніфікація податкової політики країн ЄС.
150. Валютна інтеграція, спільна валютна політика.
151. Валютний союз та його складові.
152. Європейська система центральних банків та її основні завдання.
153. Інституції ЄС та їх роль у формуванні єдиної фінансової політики.
154. Інституціональна структура ЄС. Роль і функціональне призначення основних інституцій ЄС.
155. Умови вступу до Євросоюзу. Сучасний стан євроінтеграції України.

Рекомендована література

Основна

1. Івашко О. А. Теорія фінансів: навч. посіб. [вид. 2-ге; доп. і перероб.] . К.: 7БЦ, 2021. 408 с.
2. Фінанси : навч. посіб. / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. П. Полтнініна та ін.; за заг. ред. І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.
3. Фінанси : навч. посіб. : експрес курс / [І. С. Волохова, Н. А. Шикіна, О. Г. Волкова та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової. Харків : Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
4. Фінанси : підручник / за ред. І. О. Лютого. Київ : Ліра-К, 2020. 732 с.
5. Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Фінанси : навч. посіб. Львів: Простір-М, 2018. 298 с.

Додаткова

6. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 № 2456-VI: станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 01.10.2023).
7. Верховна Рада України: офіц. вебпортал парламенту України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
8. Господарський кодекс України : закон України від 16.01.2003 № 436-VI: станом на 27 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 10.10.2023).
9. Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/> (дата звернення: 01.10.2023).
10. ДК 009:2010. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності : наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 №457: станом на 04 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення: 22.09.2023).
11. Договір про заснування Європейської Спільноти. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text
12. Карлін М. І. Фінанси країн ЄС: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 192 <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21450> с.
13. Квасницька Р.С., Форкун І.В., Гордеева Т.А. Міжнародні та національні аспекти фінансової підтримки розвитку аграрного сектору // Modeling the development of the economic systems. – 2023. – №4. – С.138–145.

14. Конституція України : закон України від 28 черв. 1996 р. №254к/96-ВР: станом на 01.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 15.09.2023)
15. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. №4495-VI : станом на 23 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 15.09.2023).
16. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1> (дата звернення: 27.09.2023).
17. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР: станом на 13 груд. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 11.10.2023).
18. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI: станом на 10 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 18.09.2023).
19. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX: станом на 01 груд. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> дата звернення: 21.09.2023).
20. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII: станом на 20 вер. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 09.10.2023).
21. Про господарські: Закон України від 19.09.1991 р. №1576-XII: станом на 13 груд. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення: 11.10.2023).
22. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань : закон України від 15.05.2003 р. №755-IV: станом на 28 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення: 02.10.2023).
23. Про затвердження Класифікації інституційних секторів економіки України: Наказ Державної служби статистики України від 03.12.2014 р. № 378: станом на 23 груд. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14#Text> (дата звернення: 02.10.2023).
24. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI: станом на 09 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text> (дата звернення: 13.10.2023).
25. Про місцеве самоврядування : закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР: станом на 30 трав. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.09.2023).
26. Про Національний банк України : закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV : станом на 10 черв. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 20.09.2023).
27. Про національну безпеку : закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII: станом на 24 лют. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 28.09.2023).
28. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : закон України від 26.01.1993 № 2939-XII: станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення: 06.09.2023).
29. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV: станом на 13 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 14.09.2023).
30. Про страхування : закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР: станом на 11 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 13.10.2023).
31. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III: станом на 27 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (дата звернення: 12.09.2023).
32. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
33. Forkun I.V., Prystemskyi O.S., Chernenko O.S., Chkan I.A., Yakusheva I.Ye.. Institutionalization of State Support and Development of Sectoral Entrepreneurship of Rural Areas. Public Policy and Administration. 2021, Vol. 20, Nr. 3, p. 454-463. (DOI: <https://doi.org/10.5755/j01.ppa.20.3.28405>, <https://vpa.ktu.lt/index.php/PPA/article/view/284050>)
34. Kvasnytska R., Forkun I., Gordeeva T. Modern practices of state financial support for agriculture // Abstract Proceedings of FAI-SMTESSM-2021. Lucknow, India: FAI Publications. 2021. Vol. 7(II). Pp. 18-21.

Розробник

Погоджено
Гарант ОПП

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку

к.т.н., доцент Ірина ФОРКУН

к.е.н., доцент Леся МАТВІЙЧУК

д.е.н., професор Ніла ХРУЩ